

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum
Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ
Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 1. An datur Præceptum diligendi proximum, & ad quid obligat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

saltem ex natura operis. 4. Quia (ut alias probatum est,) semper tenemur agere propter finem honestum, ideoque ex motivo alicujus virtutis. At omnis honestas, & actus virtutis ex natura sua refertur, & ordinatur ad Deum tanquam ad Regulam, fontem, ac finem omnis honestatis, & ex se tendit ad Dei gloriam, cum sit conformis ejus voluntati, eique placeat.

ARTICULUS II.

De Præcepto Charitatis erga Proximum.

Q. I. *AN datur præceptum diligendi proximum, & ad quid obligat?*

Resp. I. Extat præceptum speciale diligendi proximum non tantum actu externo, sed etiam interno, & amore benevolentiae, quo ei velimus bonum, quatenus ejus bonum est. Constat ex Matth. 22. Secundum autem (mandatum) simile est huic: *diliges proximum sicut te ipsum.* & ex Joan. 15. *Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem sicut dilexi vos.* Et 1. Joan. 4. *Hoc mandatum habemus à Deo, ut, qui diligit Deum, diligat & fratrem suum.* Dilectio autem est affectus voluntatis, quo volumus bonum personæ amar-

amatæ. Hinc Innoc. XI. damnavit has propos. 10 *Non tenemur proximum diligere actu interno & formaliter.* 11. *Præcepto proximum diligendi satisfacere possumus per solos actus externos.*

Resp. II. Hoc præceptum complectitur omnes creaturas rationales ejusdem nobiscum beatitudinis capaces ; nam ii omnes, & soli Charitate divina amari possunt, & debent, quibus debemus, & possumus propter Deum velle summum bonum beans, in cuius communicatione, & capacitate fundatur dilectio Charitatis. Ac proinde complectitur omnes Angelos, ac homines beatos, animas in Purgatorio detentas, & omnes homines viatores ; five sint justi, amici, consanguinei, Catholici ; five peccatores, inimici, extranei, & infideles : sunt enim hi omnes nobis proximi communione capacitatis ejusdem beatitudinis, ac hæreditatis æternæ, quam jam beati possident, & ad quam alii destinantur, & quam possunt consequi, quamdiu in via sunt. Ideoque amandi sunt amore benevolentia, tendentis ad unionem, quæ intercedere debet inter fratres, & cohæredes. Unde tenemur omnes omnino homines in universalis amare, nullo excepto ; in particulari verò hos determinatè, quibus opitulari debemus, vel in quos odium deponi nequit, nisi sigillatim actu interno diligantur.

Hinc soli Dæmones, & homines jam dam-

damnati excipiuntur: quia Charitas est amor benevolentiae, quo volumus praepare beatitudinem æternam, & quæ ad eam conducere possunt. At hoc non licet damnatis velle; nam amor ille repugnaret Charitati erga Deum, qua approbamus ejus justitiam, inquit S. Th. q. 25. a. II.

Resp. III. Hoc præceptum, ut est affirmativum, obligat ad amandum proximum propter Deum amore benevolentiae affectivo, & effectivo, sicut nos ipsos amamus, non quidem secundum omnimodam qualitatem, (ut ait S. Thom.) sed secundum similitudinem; ita ut idem bonum proximo velimus, & ei quantum possumus procuremus in necessitate, quod tenemur nobis velle, & rationabiliter volumus: & quidem principaliter beatitudinem æternam, ac media ad eam assequendam necessaria; secundariò autem bona temporalia necessaria ad vitam corporalem convenientem, & quatenus ex auxilio gratiae ad salutem conducunt, eaque, quantum possumus, ei procuremus in ejus necessitate. *Velle debemus, ut omnes nobiscum diligant Deum, & totum, quod vel eos adjuvamus, vel adjuvamur ab eis, ad unum illum finem referendum est.* ait S. August. lib. I. de Doctr. Christ. c. 29.

Obligat autem ad eliciendum sœpè in vita actum internum amoris supernaturalis erga proximum propter Deum, & ad exercitium.

Tom. I.

Dd

cen-

TRACTATUS

418

cendum externum, seu effectivum amorem posatum in opitulatione proximi, sive spirituali, sive corporali, quoties ipse indiget, & possumus ei opitulari: nam amare est bonum velle, & facere, cum possis, juxta illud 1. Joan. 3. *Non diligamus verbo, neque lingua, sed opere, & veritate.* Deinde internus amor proximi præceptus est in bonum, ac utilitatem proximi: at non potest prodesse proximo, nisi per Beneficia, & auxilia.

Dixi, *Propter Deum*, hoc est, quia ad Deum pertinet ut imago ejus, ut capax dilectionis, & possessionis ejus, ut ab ipso Creatus, Redemptus, &c. Ita ut Deum in ipso amemus, &c. Et quia id Deo summe bono, & amato placet. Nam amare proximum propter aliquam utilitatem temporalem, vel quodvis aliud motivum naturale, non est actus Charitatis. *Siquis quemlibet amat, sed propter Deum non amat, Charitatem non habet.* ait S. Gregor. Homil. 38. in Evang. & S. August. lib. 1. de Doctr. Christ. cap. 27. ait: *Omnis homo, in quantum homo est, diligendus est propter Deum, Deus vero propter seipsum.* Et vero debemus diligere alios, sicut Christus nos dilexit, ex Joan. 15. suprà cit. Christus autem omnes dilexit propter Deum.

Hinc objectum formale, seu motivum, Charitatis erga proximum est infinita Dei bonitas absoluta, seu amabilitas, quæ sicut mo-

movet ad amorem Dei, movet quoque ad amorem proximi propter Deum; eo quod ad Deum pertineat, & Deus amet omnes homines, etiam peccatores, quandiu sunt in via, volendo illis summi boni, nempe sui ipsius fruitionem, eis conferendo media ad eam assequendam sufficientia, aliaque bona, velitque, ut omnes amemus.

Resp. IV. Hoc præceptum, quatenus est negativum, vetat pro quovis tempore odium, & omnes actus oppositos amori benevolentiae, ne scilicet proximo unquam velimus, optemus, inferamus malum spirituale; nec etiam temporale, saltem ut ipsius malum, & sine justa causa, & auctoritate. Quod addo, quia ex justa causa, & auctoritate potest inferri malum temporale proximo ob finem bonum, v. g. aliqua punitione à superiore correctionis causâ, vel à judice ob crimina ex motivo justitiæ. Hinc nunquam licet odisse ullum hominem, quantumvis improbum, ex displicentia personæ, ei optando malum, quatenus ejus malum est, aut gaudendo de ejus malo ut ejus malo, vel dolendo de ejus bono, ut ejus bonum est. Duæ autem sunt Regulae generales duplicitis hujus præcepti à scriptura traditæ, & lumine naturali notæ. I. Pro affirmativo. *Omnia quacumque vultis (rationabiliter) ut faciant vobis homines, & vos facite illis. Hæc est enim Lex, & Prophetæ.* Mat. 7. 2. Pro negati-

Dd 2

vo.

TRACTATUS

420

vo. Quod ab alio oderis fieri tibi, vide,
ne tu aliquando alteri facias. Tob. 4.
Hinc S. August. lib. de vera Relig. cap.
46. ait. Ea est Regula dilectionis, ut, qua
sibi vult bona provenire, & illi velit;
& qua accidere sibi mala non vult, &
illi nolit.

Q. 2. An tenemur diligere inimicos, id
est, eos, qui nos, vel nostros oderunt,
vel aliquâ injuriâ affe-
cerunt?

Resp. I. Præceptum Charitatis erga præ-
ximum obligat etiam erga inimicos, perinde,
ac si tales non essent. Ita omnes, quia
nihilominus sunt verè proximi, utpote ejus-
dem nobiscum æternæ beatitudinis capa-
ces, per quam capacitatem nobis societate
quadam conjunguntur. Quare tenemur
eos non solùm non odisse, sed etiam pos-
tivè diligere amore affectivo, non quidem
ut sunt inimici, sed ut sunt homines beati-
tudinis capaces, & quia Deus vult, utillos
amemus. Et constat etiam ex Matth. 5.
Ego autem dico vobis: diligite inimicos
vestros, benefacite his, qui oderunt vos:
& orate pro persecutibus & calumni-
antibus vos. Quæ verba, juxta Ecclesiæ
& Patrum interpretationem continent ve-
rum præceptum, quod est etiam juris na-
turalis.

Resp.